

Sefer Vayikra / from Sinai to Sanctuary to Society/ shiur #18

The 'holiday calendar' in Sefer Vayikra – cont'd- Part Two

Source sheet for shiur by Menachem Leibtag,

INTRODUCTION

This week we continue our study of the holidays in Sefer Vayikra, with a focus on the laws of Pesach & Shavuot in Parshat Emor

I. 'Sub units' in the second half of Vayikra

In our study of Parshat Behar over the last two weeks, we noted how chapters 25-→26 for a distinct unit, as does chapter 27

To begin today's shiur, we will note all the sub-units' in the second half of Vayikra - beginning with chapter 18

Review The Biblical history of 'shabbat'

Breishit chapter 1 - review

The story of the manna is Shmot chapter 16

The mitzva of shabbat in Shmot chapter 20

The laws in Shmot 23:9-17, in their context

Shabbat after the Mishkan in Shmot 31:12-17 [7th dibur]

Discuss - Breishit chapter 1 and its conclusions

And how it might help us understand the danger of idol worship.

I. Shmot 23:19-19 - the first mention of "shalosh regalim"

ט וְגַר, לֹא תִלְחָץ; וְאַתָּם, יִדְעֹתֶם אֶת-נֶפֶשׁ הַגֵּר—כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.
י וְיָשַׁע שָׁנָיִם, תִּזְרַע אֶת-אַרְצְךָ; וְאַסַּפְתָּ, אֶת-תְּבוּאָתָהּ. יֵא וְהִשְׁבִּיעַת תִּשְׁמַטְנָה וּנְטִשְׁתָּהּ,
וְאָכְלוּ אֲבוֹנֵי עַמְּךָ, וְיִתְרֶם, תֹּאכַל חֵיט הַשָּׂדֶה; כֹּן-תַעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ, לְזִיתְךָ...
יב וְשֵׁשֶׁת יָמִים תַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשְׁבֹּת—

לְמַעַן יָנוּחַ, שׂוֹרְךָ וְחֹמְרְךָ, וַיִּנְפֹּשׂ בֶּן-אֲמֹתְךָ, וְהַגֵּר

יג וּבְכָל אֲשֶׁר-אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם, תִּשְׁמְרוּ; וְשֵׁם אֱלֹהִים

אֲחֵרִים לֹא תִזְכְּרוּ, לֹא יִשְׁמַע עַל-פִּיךָ

יד שְׁלֹשׁ רְגָלִים, תָּחַג לִי בַשָּׁנָה...

טז וְחַג הַקִּצִּיר בַּכּוֹרֵשׁ, אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה; וְחַג הָאֲסִיף...

יז שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, בַּשָּׁנָה—יִרְאֶה, כָּל-זְכוּרְךָ, אֶל-פְּנֵי, הָאֱלֹהִים

יח לֹא-תִזְבַּח עַל-חֹמֶץ דָּם-זִבְחֶיךָ...

II. See Shmot 34:4-26 / how & why these laws are repeated
Discuss how it relates to Idol / Idle worship !
[seasonal & weekly reminders of core Biblical concepts]

III. Moadei Hashem - the unit of chapter 23

ד אלה מועדי יהוה, מקראי קדש, אשר-תקראו אתם, במועדים. 4 These are the appointed seasons of the LORD, even holy convocations, which ye shall proclaim in their appointed season.

ה בחדש הראשון, בארבעה עשר לחדש--בין הערבים: פסח, ליהוה. 5 In the first month, on the fourteenth day of the month at dusk, is the LORD'S passover.

ו ובחמשה עשר יום לחדש הזה, חג המצות ליהוה: שבעת ימים, מצות תאכלו. 6 And on the fifteenth day of the same month is the feast of unleavened bread unto the LORD; seven days ye shall eat unleavened bread.

ז ביום הראשון, מקרא-קדש, יהיה לכם; כל-מלאכת עבדה, לא תעשו. 7 In the first day ye shall have a holy convocation; ye shall do no manner of servile work.

ח והקרבתם אשה ליהוה, שבעת ימים; ביום השביעי מקרא-קדש, כל-מלאכת עבדה לא תעשו. {P} 8 And ye shall bring an offering made by fire unto the LORD seven days; in the seventh day is a holy convocation; ye shall do no manner of servile work. {P}

ט וידבר יהוה, אל-משה לאמר. 9 And the LORD spoke unto Moses saying:

י דבר אל-בני ישראל, ואמרת אליהם, כי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה-והבאתם את-עמר ראשית קצירכם, אל-הכהן. 10 Speak unto the children of Israel, and say unto them: When ye are come into the land which I give unto you, and shall reap the harvest thereof, then ye shall bring the sheaf of the first-fruits of your harvest unto the priest.

יא והניף את-העמר לפני יהוה, לרצונכם; ממחרת, השבת, יניפנו, הכהן. 11 And he shall wave the sheaf before the LORD, to be accepted for you; on the morrow after the sabbath the priest shall wave it.

Before we continue, why is the offering called “OMER:?” - return to Shmot chapter 16...

IV. Shmot chapter 16 – the story of the Manna [note first use of “omer” – and first ‘shabbat’]

א וַיִּסְעוּ, מֵאֵילִם, וַיָּבֹאוּ כָּל-עֵדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-מִדְבַּר-סִין, אֲשֶׁר בֵּין-אֵילִם וּבֵין סִינַי--בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי, לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.

1 And they took their journey from Elim, and all the congregation of the children of Israel came unto the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departing out of the land of Egypt.

ב וַיִּלִּינוּ (וַיִּלְוֹנוּ) כָּל-עֵדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, עַל-מֹשֶׁה וְעַל-אַהֲרֹן--בַּמִּדְבָּר.

2 And the whole congregation of the children of Israel murmured against Moses and against Aaron in the wilderness;

ג וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִי-יִתֵּן מוֹתֵנוּ בְּיַד-יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם, בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל-סִיר הַבָּשָׂר, בְּאֹכְלֵנוּ לֶחֶם לְשֹׁבַע: כִּי-הוֹצֵאתֶם אֶתְנוּ אֶל-הַמִּדְבָּר הַזֶּה, לְהַמִּית אֶת-כָּל-הַקְּהָל הַזֶּה בָּרָעַב. {ס}

3 and the children of Israel said unto them: 'Would that we had died by the hand of the LORD in the land of Egypt, when we sat by the flesh-pots, when we did eat bread to the full; for ye have brought us forth into this wilderness, to kill this whole assembly with hunger.' {S}

ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, הֲנִנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן-הַשָּׁמַיִם; וַיֵּצֵא הָעָם וְלָקְטוּ דָבָר-יוֹם בְּיוֹמוֹ, לְמַעַן אֲנַסְנוּ הַיֵּלֶד בְּתוֹרַתִי אִם-לֹא.

4 Then said the LORD unto Moses: 'Behold, I will cause to rain bread from heaven for you; and the people shall go out and gather a day's portion every day, that I may prove them, whether they will walk in My law, or not.'

ה וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, וְהִכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר-יְבִיאוּ; וְהָיָה מִשְׁנָה, עַל אֲשֶׁר-יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם.

5 And it shall come to pass on the sixth day that they shall prepare that which they bring in, and it shall be twice as much as they gather daily.'

ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, אֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: עֲרַב--וַיִּדְעַתֶּם, כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.

6 And Moses and Aaron said unto all the children of Israel: 'At even, then ye shall know that the LORD hath brought you out from the land of Egypt:

ז וּבֹקֶר, וּרְאִיתֶם אֶת-כְּבוֹד יְהוָה, בְּשִׁמְעוֹ אֶת-תְּלַנְתִּיכֶם, עַל-יְהוָה; וְנַחֲנוּ מָה, כִּי תִלוּנוּ (תִּלְיִנוּ) עָלֵינוּ. ....

7 and in the morning, then ye shall see the glory of the LORD; for that He hath heard your murmurings against the LORD; and what are we, that ye murmur against us?'

יא וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר.

11 And the LORD spoke unto Moses, saying:

יב שְׁמַעְתִּי, אֶת-תְּלוּנַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל--דְּבַר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעֲרָבִים תֹּאכְלוּ בָשָׂר, וּבִבְקָר תִּשְׁבְּעוּ-לֶחֶם; וַיִּדְעַתֶּם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

12 'I have heard the murmurings of the children of Israel. Speak unto them, saying: At dusk ye shall eat flesh, and in the morning ye shall be filled with bread; and ye shall know that I am the LORD your God.'

יג וַיְהִי בְעֶרְב־וַתַּעַל הַשָּׁלוּ, וַתִּכַּס אֶת-הַמַּחֲנֶה; וּבִבְקָר, הִיָּתָה שְׁכַבַּת הַטֹּל, סָבִיב, לַמַּחֲנֶה.

13 And it came to pass at even, that the quails came up, and covered the camp; and in the morning there was a layer of dew round about the camp.

יד וַתַּעַל, שְׁכַבַּת הַטֹּל; וַהֲנֵה עַל-פְּנֵי הַמִּדְבָּר, דֶּק מִחֹסֶפֶס-- דֶּק כִּכְפָר, עַל-הָאָרֶץ.

14 And when the layer of dew was gone up, behold upon the face of the wilderness a fine, scale-like thing, fine as the hoar-frost on the ground.

טו וַיֵּרְאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו מִן הוּא--כִּי לֹא יָדְעוּ, מַה-הוּא; וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֲלֵהֶם, הוּא הַלֶּחֶם, אֲשֶׁר

15 And when the children of Israel saw it, they said one to another: 'What is it?'--for they knew not what it was. And Moses said unto them: 'It is the bread which the LORD hath given you to eat.

נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאֹכְלָהּ.

טז זֶה הַדְּבָר, אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה, לְקַטֹּו מִמֶּנּוּ,

16 This is the thing which the LORD hath commanded: Gather ye of it every man according to his eating; an omer a head, according to the number of your persons, shall ye take it, every man for them that are in his tent.'

אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ: עֹמֶר לַגְּלָגֶלֶת, מִסֵּפֶר

נִפְשֹׁתֵיכֶם--אִישׁ לְאֲשֶׁר בְּאֹהֶלוֹ, תִקְחוּ.

יז וַיַּעֲשׂוּ-כֵן, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וַיִּלְקְטוּ, הַמְרֻבָּה וְהַמְמַעֵיט.

17 And the children of Israel did so, and gathered some more, some less.

יח וַיִּמְדוּ בְּעֹמֶר--וְלֹא הֶעֱדִיף הַמְרֻבָּה,

18 And when they did mete it with an omer, he that gathered much had nothing over, and he that gathered little had no lack; they gathered every man according to his eating.

וְהַמְמַעֵיט לֹא הֶחֱסִיר: אִישׁ לְפִי-אָכְלוֹ, לְקַטֹּו.

יט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֲלֵהֶם: אִישׁ, אַל-יֹוצֵר מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר.

19 And Moses said unto them: 'Let no man leave of it till the morning.'

כ וְלֹא-שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה, וַיֹּוצְרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר, וַיֵּרָם תּוֹלְעִים, וַיִּבָּאשׁ; וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם, מֹשֶׁה.

20 Notwithstanding they hearkened not unto Moses; but some of them left of it until the morning, and it bred worms, and rotted; and Moses was wroth with them.

כא וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בְּבֹקֶר,

21 And they gathered it morning by morning, every man according to his eating; and as the sun waxed hot, it melted.

אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ; וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ, וְנָמַס.

כב וַיְהִי בַיּוֹם הַשֵּׁשִׁי, לְקַטֹּו לֶחֶם מִשְׁנֶה--שְׁנֵי הָעֹמֶר, לְאִחָד; וַיָּבֹאוּ כָּל-נְשֵׂי־אֵי הָעֵדָה, וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה.

22 And it came to pass that on the sixth day they gathered twice as much bread, two omers for each one; and all the rulers of the congregation came and told Moses.

כג וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה--שַׁבָּתוֹן

23 And he said unto them: 'This is that which the LORD hath spoken: To-morrow is a solemn rest, a holy sabbath unto the LORD. Bake that which ye will bake, and seethe that which ye will seethe; and all that remaineth over lay up for you to be kept until the morning.'

שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לַיהוָה, מָחָר: אֵת אֲשֶׁר-תֹּאפּוּ אַפּוֹ, וְאֵת

אֲשֶׁר-תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוֹ, וְאֵת כָּל-הָעֵדָף, הִנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת

עַד-הַבֹּקֶר.

כד וַיִּנְיְחוּ אֹתוֹ עַד-הַבֶּקֶר, כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה; וְלֹא הִבָּאִישׁ, וְרִמָּה לֹא-הָיְתָה בּוֹ.

24 And they laid it up till the morning, as Moses bade; and it did not rot, neither was there any worm therein.

כה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלְהוּ הַיּוֹם, כִּי-שַׁבַּת הַיּוֹם לַיהוָה: הַיּוֹם, לֹא תִמְצְאוּהוּ בַשָּׂדֶה.

25 And Moses said: 'Eat that to-day; for to-day is a sabbath unto the LORD; to-day ye shall not find it in the field.'

כו וַיֵּשֶׁת יָמִים, תִּלְקָטְהוּ; וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת, לֹא יִהְיֶה-בּוֹ.

26 Six days ye shall gather it; but on the seventh day is the sabbath, in it there shall be none.'

כז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, יֵצְאוּ מִן-הָעַם לְלָקֵט; וְלֹא, מֵצְאוּ. }

27 And it came to pass on the seventh day, that there went out some of the people to gather, and they found none. {5}

כח וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה: עַד-אַנָּה, מֵאַנְתָּם, לְשָׁמֵר מִצְוֹתַי, וְתוֹרֹתַי.

28 And the LORD said unto Moses: 'How long refuse ye to keep My commandments and My laws?

כט רְאוּ, כִּי-יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת--עַל-כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, לֶחֶם יּוֹמִים; שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ, אֶל-יַצֵּא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ--בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

29 See that the LORD hath given you the sabbath; therefore He giveth you on the sixth day the bread of two days; abide ye every man in his place, let no man go out of his place on the seventh day.'

ל וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

30 So the people rested on the seventh day.

לא וַיִּקְרְאוּ בֵּית-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ, מָן; וְהוּא, כְּזֵרַע גֹּד לֶבֶן, וְטַעְמוֹ, כְּצַפִּיחַת בְּדָבֶשׁ.

31 And the house of Israel called the name thereof Manna; and it was like coriander seed, white; and the taste of it was like wafers made with honey.

לב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה-- מִלֵּא הָעֹמֶר מִמָּנוּ, לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם: לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת-הַלֶּחֶם, אֲשֶׁר הָאֵלֹהִים אֶתְּכֶם בַּמִּדְבָּר, בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.

32 And Moses said: 'This is the thing which the LORD hath commanded: Let an omerful of it be kept throughout your generations; that they may see the bread wherewith I fed you in the wilderness, when I brought you forth from the land of Egypt.'

לג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן, קַח צִנְצֻנֹת אַחַת, וְתֵן-שָׁמָּה מִלֵּא-הָעֹמֶר, מָן; וְהִנֵּחַ אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה, לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם.

33 And Moses said unto Aaron: 'Take a jar, and put an omerful of manna therein, and lay it up before the LORD, to be kept throughout your generations.'

לד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה; וַיִּנְיְחֵהוּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת, לְמִשְׁמֶרֶת.

34 As the LORD commanded Moses, so Aaron laid it up before the Testimony, to be kept.

לה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אָכְלוּ אֶת-הַמָּן אַרְבַּעִים שָׁנָה--עַד-בְּאֵם, אֶל-אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת: אֶת-הַמָּן, אָכְלוּ--עַד-בְּאֵם, אֶל-קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן.

35 And the children of Israel did eat the manna forty years, until they came to a land inhabited; they did eat the manna, until they came unto the borders of the land of Canaan.

לו וְהָעֹמֶר, עֶשְׂרִית הָאִיפָה הוּא. {פ}

36 Now an omer is the tenth part of an ephah. {P}

V. Review connection to Matan Torah & shabbat & 7
And 'wealth management'

A. "OMER" – something to count, or something to eat!

1. Manna – as preparation for Mount Sinai /Shmot 16:4

שמות פרק טז ד וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, הֲנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן-
הַשָּׁמַיִם וַיֵּצֵא הָעָם וּלְקָטוּ דְבַר-יוֹם בְּיוֹמוֹ, לְמַעַן אֲנַסְנוּ הַיֵּלֶד:
בְּתוֹרְתִי אִם-לֹא...

2. Taking as much as one 'needs', but not on shabbat / see 16:16-20

טז זֶה הַדְּבָר, אֲשֶׁר צִוָּה ה', לְקָטוּ מִמֶּנּוּ, אִישׁ לְפִי אֲכָלוֹ:
עֹמֶר לַגְּלֻגְלֹת ... יח וַיִּמְדוּ בְּעֹמֶר--וְלֹא הָעֲדִיף הַמִּרְבֵּה...

3. An 'omer' of the manna – in the Holy of Hollies! /see 16:33-34

לג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן, קַח צְנֻצָּנוֹת אַחַת, וּתֵן-שָׁמָּה מְלֵא-הָעֹמֶר,
מִן; וְהִנֵּחַ אֹתוֹ לְפָנַי ה', לְמִשְׁמַרְתּ לְדֹרֹתֶיכֶם ...

4. How much does an 'omer' weigh? / see 16:36

לו וְהָעֹמֶר, עֶשְׂרִית הָאִיפָה הוּא. [=עשרון 1/10 of an eifa]

B. Counting the days- from Pesach till Shavuot – Vayikra chapter 23

[To remember the 'manna' when we harvest our own grain!]

ויקרא פרק כג ט וַיְדַבֵּר ה', אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. י דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם:
כִּי-תִבְאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם, וּקְצַרְתֶּם אֶת-קְצִירָהּ-
וְהִבֵּאתֶם אֶת-עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם, אֶל-הַכֹּהֵן .
יא וְהִנִּיף אֶת-הָעֹמֶר לְפָנַי ה', לְרִצְוֹנְכֶם; מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת, יְנִיפְנוּ..
טו וּסְפַרְתֶּם לָכֶם, מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה..

C. Remembering to forget the 'omer' / Devarim 24:19

When you gather your grain- think about the 'other'

יט כִּי תִקְצַר קְצִירְךָ בְּשָׂדֶךָ וְשָׁכַחְתָּ עֹמֶר בְּשָׂדֶךָ, לֹא תִשׁוּב לְקַחְתּוֹ--
לְגֵר לִיתּוֹם וְלֹא לַמָּנָה, יִהְיֶה: לְמַעַן יְבָרְכֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ .

**D. Reason for 'manna' according to Moshe Rabeinu /Devarim 8:1-18
To PREPARE you for the spiritual dangers of prosperity!**

ב וזָכַרְתָּ אֶת-כָּל-הַדֶּרֶךְ, אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ... זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר

לְמַעַן עֲנִתְךָ לְנִסְתֶּךָ, לְדַעַת אֶת-אֲשֶׁר בְּלִבְבְּךָ ...

ג וַיַּעֲנֶךָ, וַיִּרְעַבְךָ, וַיֹּאכְלֶךָ אֶת הַמָּן אֲשֶׁר לֹא-יָדַעְתָּ, וְלֹא יָדְעוּן

אֲבֹתֶיךָ: לְמַעַן הוֹדִיעֶךָ, כִּי לֹא עַל-הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יְחִיָּה הָאָדָם..

ז כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ, מְבִיאֶךָ אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה... יֵא הַשָּׁמַר לְךָ פֶּן-תִּשְׁכַּח ...

יז וְאָמַרְתָּ, בְּלִבְבְּךָ: כַּחַי וְעַצָּם יָדִי, עָשָׂה לִי אֶת-הַחֵיל

הַזֶּה . יח וזָכַרְתָּ, אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ--כִּי הוּא הִנְתֵּן לְךָ כֹּחַ, לַעֲשׂוֹת חֵיל

E. The mitzvah of Hakhel: Devarim 31:10-14/ relive Matan Torah

לֵיָא י וַיֵּצֵאוּ מֹשֶׁה, אֹתָם לֵאמֹר: מִקֵּץ שִׁבְעַת שָׁנִים, בְּמַעַד

שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה--בְּחַג הַסִּבּוֹת . . יב הַקָּהָל אֶת-הָעָם... --לְמַעַן

יִשְׁמְעוּ וְלִמְעַן יִלְמְדוּ, וַיִּרְאוּ אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם, וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, אֶת-כָּל-דְּבָרֵי

הַתּוֹרָה הַזֹּאת... .

F. The shemitta cycle in Vayikra 35:1-7- Preparation for Hakhel

The only commandment introduced with phrase: 'beHAR SINAI'!

ויקרא פרק כה א וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה, בְּהַר סִינַי לֵאמֹר....

ג שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךָ... ד וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת, שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה

לְאֶרֶץ--שַׁבָּת, לִיהוּה: שְׂדֶךָ לֹא תִזְרַע...

. ו וְהִיְתָה שַׁבַּת הָאֶרֶץ לָכֶם, לְאֲכֹלָה--לְךָ וּלְעַבְדְּךָ וּלְאִמָּתְךָ...

VI. The insertion of these laws in chapter 23

ב דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ: א וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר

ג שְׁשֶׁת יָמִים, תַּעֲשֶׂה **אֱלֹהִים, מוֹעֲדֵי יְהוָה,** אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ--אֵלֶּה הֵם, מוֹעֲדֵי מְלֹאכָה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן מִקְרָא-קֹדֶשׁ, כָּל-מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: שַׁבַּת הוּא לַיהוָה, בְּכָל מוֹשְׁבֵי־בְתִיכֶם. }
ד אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה, מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ אֹתָם, בְּמוֹעֲדָם. ה בַּחֹדֶשׁ

הֲרֵאשׁוֹן, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ--בֵּין הָעֲרֵבִים: פֶּסַח, לַיהוָה } וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ

הָזֶה, חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה: שִׁבְעַת יָמִים, מַצּוֹת תֹּאכְלוּ. ז בַּיּוֹם, הֲרֵאשׁוֹן, מִקְרָא-קֹדֶשׁ, יְהִי לָכֶם; כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה, לֹא תַעֲשׂוּ. ח וְהִקְרַבְתֶּם אֲשֶׁר לַיהוָה, שִׁבְעַת יָמִים; בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא-קֹדֶשׁ, כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. {פ}

ט **וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:** י דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, כִּי-תֵבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם, וּקְצַרְתֶּם אֶת-קִצְרֵיהּ--וְהִבֵּאתֶם אֶת-עֹמֶר רֵאשִׁית קִצְרֵיכֶם, אֶל-הַכֹּהֵן. יא וְהֵנִיף אֶת-הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה, לְרִצְוֹנְכֶם; מִמְחֲרַת, הַשָּׁבֹת, וְיָנִפְנוּ, הַכֹּהֵן. יב וְעֲשִׂיתֶם, בַּיּוֹם הַהוּא, הַנִּיפְכֶם אֶת-הָעֹמֶר, כְּבֶשֶׂת תָּמִים בּוֹ--שָׁנָתוֹ לְעֹלָם, לַיהוָה. יג וּמִנְחַתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן, אֲשֶׁה לַיהוָה--רֵיחַ נִיחֹחַ; וְנִסְכָּה יַיִן, רְבִיעִית הַחַיִּין. יד **וְלֶחֶם וְקָלִי וְכֶרֶמֶל לֹא תֹאכְלוּ,** עַד-עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה--עַד תִּבְיָאֲכֶם, אֶת-קִרְבּוֹ אֱלֹהֵיכֶם: חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם, בְּכָל מוֹשְׁבֵי־בְתִיכֶם. {ס}

טו **וּסְפַרְתֶּם לָכֶם,** מִמְחֲרַת הַשָּׁבֹת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה: שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת, תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה. טז עַד מִמְחֲרַת הַשָּׁבֹת הַשְּׁבִיעִית, תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם; וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֹדֶשׁ, לַיהוָה. יז מִמוֹשְׁבֵי־בְתִיכֶם תִּבְיָאוּ לָחֶם תְּנוּפָה, שְׁתִּים שְׁנֵי עֶשְׂרִים--סֹלֶת תִּהְיֶינָה, חֶמֶץ תֹּאפִינָה: בְּכֹרִים, לַיהוָה. יח וְהִקְרַבְתֶּם עַל-הַלֶּחֶם, שִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה, וּפָר בּוֹ-בָקָר אֶחָד, וְאֵילִם שְׁנַיִם: ?הִי עֹלָה, לַיהוָה, וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם, אֲשֶׁה רֵיחַ-נִיחֹחַ לַיהוָה. יט וְעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר-עִזִּים אֶחָד, לְחֻטָּאת; וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, לְזִבַּח שְׁלָמִים. כ **וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם** הַבְּכָרִים תְּנוּפָה, לִפְנֵי יְהוָה, עַל-שְׁנֵי כְבָשִׂים; קֹדֶשׁ יְהִי לַיהוָה, לַכֹּהֵן. כא **וּקְרַאתֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, מִקְרָא-קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם--כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה, לֹא תַעֲשׂוּ:** חֲקַת עוֹלָם בְּכָל-מוֹשְׁבֵי־בְתִיכֶם, לְדֹרֹתֵיכֶם. כב וּבְקִצְרֵיכֶם אֶת-קִצִּיר אֲרָצְכֶם, לֹא-תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵךְ בְּקִצְרֵךְ, וְלָקַט קִצְרֵךְ, לֹא תִלְקַט; לְעֹנֵי וְלְגֹר תַּעֲזֹב אֹתָם, **אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.** {פ}

כג **וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:** כד **דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר:** בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ, יְהִי לָכֶם שַׁבְּתוֹן--זָכְרוֹן תְּרוּעָה, מִקְרָא-קֹדֶשׁ. כה **כָּה** כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה, לֹא תַעֲשׂוּ; וְהִקְרַבְתֶּם אֲשֶׁה, לַיהוָה. {ס}

כו וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. כז **אֵךְ** בְּעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכַּפָּרִים הוּא, מִקְרָא-קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם, וְעֲנִיתֶם, אֶת-נִפְשֵׁי־בְתִיכֶם; וְהִקְרַבְתֶּם אֲשֶׁה, לַיהוָה. כח וְכָל-מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ, בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: כִּי יוֹם כַּפָּרִים, הוּא, לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם, לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. כט כִּי כָל-חֲנֹפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא-תִעָנֶה, בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה--וְנִנְחַתָּה, מִעַמִּיךָ. ל וְכָל-חֲנֹפֶשׁ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָל-מְלֹאכָה, בְּעֶצֶם, הַיּוֹם הַזֶּה--וְהִאֲבֹדְתִי אֶת-חֲנֹפֶשׁ הַהוּא, מִקְרַב עַמִּי. לא כָּל-מְלֹאכָה, לֹא תַעֲשׂוּ: חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם, בְּכָל מוֹשְׁבֵי־בְתִיכֶם. לב שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הוּא לָכֶם, וְעֲנִיתֶם אֶת-נִפְשֵׁי־בְתִיכֶם; בַּתְּשֻׁעָה לַחֹדֶשׁ, בְּעָרְב--מִעָרֵב עַד-עָרֵב, תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְּתֵכֶם. {פ}

ג **וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:** לד **דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר:** **בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם, לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, חַג הַסֻּכּוֹת** שִׁבְעַת יָמִים, לַיהוָה. לה בַּיּוֹם הֲרֵאשׁוֹן, מִקְרָא-קֹדֶשׁ; כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה, לֹא תַעֲשׂוּ. לו שִׁבְעַת יָמִים, תִּקְרִיבוּ אֲשֶׁה לַיהוָה; בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא-קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֲשֶׁה לַיהוָה, עֲצֵרַת הוּא--כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה, לֹא תַעֲשׂוּ. **לז אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה, אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ**

אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ: לְהַקְרִיב אֲשֶׁה לַיהוָה, עֹלָה וּמִנְחָה זָבַח וְנִסְכִּים--

דָּבַר-יוֹם בַּיּוֹמוֹ. לח מְלֻבָּד, שַׁבַּת לַיהוָה; ומְלֻבָּד מִתְּנוּתֵיכֶם, ומְלֻבָּד כָּל-נִדְרֵיכֶם ומְלֻבָּד כָּל-

נִדְבֹתֵיכֶם, אֲשֶׁר תִּתְּנוּ, לַיהוָה. לט אֵךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי,

בְּאֶסְפְּכֶם אֶת-תְּבוּאוֹת הָאָרֶץ, תַּחֲגוּ אֶת-חַג-יְהוָה, שִׁבְעַת יָמִים; בַּיּוֹם

הֲרֵאשׁוֹן שַׁבְּתוֹן, וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבְּתוֹן. מ וְלִקְחֹתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הֲרֵאשׁוֹן, פָּרִי עֵץ הַדָּר

כַּפַּת תְּמָרִים, וְעֶגְנֵף עֵץ-עֵבֶת, וְעֲרֵבֵי-נָחַל; וּשְׂמַחְתֶּם, לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם--שִׁבְעַת יָמִים.

מא וְחִגַּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה, שִׁבְעַת יָמִים בְּשָׁנָה: חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַּחֲגוּ

אֹתוֹ. מב בְּסֻכּוֹת תִּשְׁבוּ, שִׁבְעַת יָמִים; כָּל-הָאֲזָרַח, בְּיִשְׂרָאֵל, יִשְׁבוּ, בְּסֻכּוֹת. מג לְמַעַן, יִדְעוּ

דֹרֹתֵיכֶם, כִּי בְּסֻכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

מד וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה, אֶת-מֹעֲדֵי יְהוָה, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.